

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt indretningen af undervisningssprogene på folkeskolens yngstetrin er hensigtsmæssig.

(Medlem af Inatsisartut Najaaraq Møller, Siumut)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for debatoplægget og anerkender forslagsstillers betragtninger omkring sprogets betydning i flersprogede samfund, samt undervisningssprogets betydning for elevernes faglige, sociale og kulturelle udvikling.

Det er Naalakkersuisuts holdning, at flersprogethed skal ses som en ressource fremfor et problem. Dette gælder også for folkeskolen. Samtidig er det vigtigt for Naalakkersuisut, at eleverne i folkeskolen bliver velfunderede i deres modersmål.

I følge Uddannelsesstyrelsens publikation ”Folkeskolen i Grønland 2023/2024” var der sidste skoleår 1.041 undervisere i folkeskolen, hvoraf 7 % ikke var grønlandssprogede. Det vidner om, at det primære undervisningssprog i folkeskolen er grønlandsk. At dømme ud fra dette tal, er det sandsynligt, at mængden af fremmedsprog, som eleverne bliver eksponeret for, primært sker i dansk- og engelsktimerne.

Uddannelsesstyrelsens undervisningsmiddelforlag, Ilinnisiorfik, sikrer at undervisningsmaterialer distribueres gratis til alle skoler, og at materialerne er tilgængelige på både grønlandsk og dansk. Herudover udvikler en række andre aktører grønlandsk- og dansksprogede undervisningsmaterialer til folkeskolen. Hvis en underviser ud fra en lærerfaglig vurdering vælger at anvende eksempelvis rent dansksprogede undervisningsmaterialer, er det op til den enkelte lærer og skole at gøre det. Underviserne har frit valg i forhold til hvilke undervisningsmaterialer de benytter.

For at imødekomme elevernes fremtidige uddannelses- og erhvervsbehov er det vigtigt, at flere sprog anvendes i undervisningen i folkeskolen. Udover grønlandsk spiller dansk stadig en central rolle på ungdoms- og videregående uddannelser både i Grønland og Danmark. Gode engelskkundskaber er også afgørende for elevernes uddannelsesmuligheder. Derfor er alle sprogfagene vigtige.

Måske er det tid til at revurdere fagene og fagområderne i folkeskolen, og lade sig inspirere af erfaringer fra vores nabolande som Norge. Der har man implementeret mere fokuserede læreplaner med øget vægt på dybdelæring og tværfagligt arbejde. Desuden har man blandt andet på yngstetrinnet reduceret antallet af fag, og der er hovedvægt på fagene norsk, matematik, videnskab og engelsk, hvor størstedelen af timerne går til norsk.

Færre fag på de yngste klassetrin skal medvirke til at sikre, at eleverne opnår solide kompetencer inden for en række redskabsfag, herunder i modersmålet. Dette skal skabe et solidt fundament for de fag, som kommer til på de næste klassetrin.

Ifølge forslagsstiller har lærernes fagforening IMAK anbefalet, at grønlandsk indføres som undervisningssprog i alle fag på de yngste klassetrin. Jeg er ikke bekendt med en sådan anbefaling fra IMAK. I mit virke som Naalakkersuisoq for uddannelse deltog jeg ved IMAK's repræsentantskabsmøde i november 2023. Her blev jeg oplyst, at man forinden havde drøftet antallet af fag og de mange skift mellem fag, som eleverne i folkeskolen oplever. Alle havde været enige om, at der er for mange fag og skift mellem fag i folkeskolen, særligt på yngstetrinnet.

Det er forventeligt, at den kommende evaluering af folkeskolen vil rette fokus på antallet af fag i folkeskolen, herunder også på yngstetrinnet. Herudover er det forventeligt, at evalueringen også vil rette fokus på strukturer, fag og krav omkring test og prøver i folkeskolen.

Med disse bemærkninger ser Naalakkersuisut frem til en spændende og konstruktiv debat i salen.